

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 46. Zettortdeena 17tâ November 1838.

Balbeera-puifis no Klaipehdes.

Deevu ne buhs kahrдинаht, bet zilwekus kahrдинаht — arri ne derr. Nu jaw labs laifs, ka Klaipehdes leela trakteera-naimnâ swesch wirsneeks eenahze, kam bahrsda aplam beesâ bija fadihgufi, un kas tahds warmahzis lifkâhs, kâ dauds ne bija tizzams. Schis, pirms wehl fo ehst un dsert kija prassijis, trakteera kungam fakka: „Woi jums naw kahds balbeeris scheit, kas man bahrsdu nodsihtu?“ — Trakteera kungs atbild: „Tahds tē irr gan un atstelle to klahst.“ Sweschais fakka us balbeeri: „Jums buhs man bahrsdu nodsiht; bet mannai ah dai drihs kutt. Ja juhsu skuttamajs man ne muht kur' gihmi, tad maksaschu jums tschetrus dahlderus; bet ja tas man kur gihmi muht, tad juhs us weetu nodurru. Un prohteet, juhs ne buhtut pirnee.“ — Balbeeritis pahrbihjees, — jo sweschajs kungs tam aplam bahrgi usskattijahs, un spohschajs dunds is bija klahst us galdu redsams — tikko to dsird, kâ sakfis lezz prohjam un atfuhta selli. Sellim wirsneeks tohs paschus wahrduš teiz. Schis tohs dsirdjeis, aisbehg arridsan un atstelle amnata-puifi. Puifis, pehz baltas naudas kahrš, dohma: „Ne kaitehs neeku. Ja man isweddahs, ka nasis tam ne muht ahda, tad par tschetreem dahldereem swehdeenas drehbes warru nopirkt, un labbu ahderu-dseli jeb swepperi wehl lihds; ja ne isweddahs, gan sinnu, fo darrischi,“ — un tã kungam bahrsdu fahst dsiht. Kungs zeesch un ne kusteht ne kust, sinnadams, zit ahtri tam dsihwiba warr buht nohst un drohschajs amnata-puifis tam nasi welk pahrgihmi un ap deggoni kâ skalganninu, ne fo ne rehkinadams, itt kã tam par sefferi, un, ja kur eegreesul, par kahdu gabbalimu swammes ween buhtu jaruhy, ne par tschetreem dahldereem un dsihwibu. Kungam bahrsdu nopuzzejis bes

greesena un affins-lahfites, kad laimigi bija gallã tizzis, tomehr puifis dohmaja pars pee sewis: „Waldeewš Deewam!“ — Kungs, kahjãš pazehlees, speegeli eeskattijees un gihmi noflauzjis, derwe puifscham tohs tschetrus dahlderus, un fazzija us to: „Bet klausees, seh nin, isteizi man, kas teri eedrohschinajis, man bahrsdu dsiht, pehz tam ka meisteris un sellis pahrbihjuschees, bija muhtuschi no mannis? Jo, ja tu man buhtu kur eegreesis, es teri buhtu nodurris.“ — Un amnata-puifis, tenzinajis pasmeedamees par to baltu naudu fazzija: „Zeenigs kungs, juhs manni ne buhtut nodurusch; jo, ja mas buhtut farahwuschees un nasis jums buhtu gihmi muzzis, es buhtu ahtraks bijis pahrgjums, pahrgreesdams jums rikli un prohjam muhtdams.“ Sweschajs to dsirdjeis un noprattis, ka drihs ar wiinu buhtu bijis par gallam, istruhjees nobahle no nahwesisbailehm, un eeschlinkojis puifscham wehl weenu dahlderu pahrg wissu, no scha laika us ne weenu balbeeri wairs naw fazzijis: „Es teri nodurru, ja man kur gihmi eegreesi!“ —

— pb.

Vatees notifikums.

Kahda Wahsemmes zema (fahdscha) masa nammina, wezza atraitne, naudas deht, no laupitajem nolista un ne tahst no nammina uppe eemesta tappe. Trescha deena nahze meita no ohtra namina un atradde, ka seerinas wairs ne bija, ka wissas leetas wissa nauda bij isfagta. Par pehdahm passal eedami atradde teesneschi atraitnes meesas uppe ur wehl warreja passht ka galwa ar warru passht un affinaina bija. Weens-to teesnescheem arri

eeraudſija ſpohſchu alwa pumpu beſ kahjaſ
wezzites mattòs. Gan klaufinaja, gan mefleja,
bet ne fo ne iſklaufinaja, kaſ ſeewinu buhtu
noſittis. Lai paſchà laikà diwi brahli ſahle
beſ mehra dſert un krohgà ween ſehdeht. Uſ
ſcheem nu wiſſi ſahze dohnaht un teeſa tohſ
likke ſakehrt un tohſ pahrklaufchinaja. Bet blehd-
neeki leedsahſ. Uſ weenreis atzerrejahſ taſ
teeſneſiſ, kaſ pumpaſ galwu mirrona mattòs
atrabde, ſtattahſ un redſ kur pumpaſ kahja
wehl ſlepkaſ waſ weſtè ſtahw. Nu wairſ ne
warreja leegteeſ, bet ſawu pelnitu ſohdu ſchee
blehſchi dabbuja. Deewſ blehdibaſ darbuſ
gaifmà wedd, kà ſchè redſam. —

D ſ e e f m a

kaſ ſkohlu eefwehti, dſeedama.

Meld. Gohſ Deewam ween ar patelſchan.

1.

Trihſweenigajſ, Zew ſwehtijam
Eho ſkohlu, kaſ mumſ dohta
No tehwa, ko mehſ miſlojam
Kà ſaime ſaweenofa;
Tu peenemſi taſ ſuhgſchanaſ,
Kaſ tewim preekſchà neſamaſ
Schà ſwehtà preeku = ſtundà.

2.

Uſſwehti, Deewſ, to ſchehligu
Kaſ prahtà paturejſiſ
La Veſtitaja mahzibu,
Ko muhſu ſirdiſ ſehjiſ:
„Ko darrifect wiſſmaſakeem
Zuhſ ſcheit no manneem brahliſcheem,
Taſ paſcham man buhſ darrihtſ.“

3.

Dohſ wiſſeem behrnu = waddoneem
Eho wahrdu turreht prahtà,
Lai teem preekſch ſaweem audſekleem
No tew' irr dahwinata
La miſliba, ta gudriha,
Kaſ laimi behrneem apgahba,
Zohſ wedd pa debbeſ zettu.

4.

Ur mohdini tohſ wezzakus
Eho weetu turreht ſwehtu,
Un labpraht ſawuſ behrniunſ
Scheit atſuhtitſ; to lehtu —
To maſu maiſeſ = kummoſu
To iſhu ſkohlaſ laizinu
Zeeem behrneem ne leegdami.

5.

Lai ne peemirſt, ka behrniui,
Ram diweſelites tohpan,
Zuhſ kahdreif debbeſ = Engeli,
Kaſ, kaſ no kappeem tohpan,
Zuhſ uſnemeſ arri muhſchigòs
Zur winndſ debbeſ = dſihwoſlòs
Kà ſawuſ miſluſ draugus.

6.

Zam negohſdſ buhſ, kaſ atrahweeſ
No ſchiſ Zew ſwehtaſ ſkohlaſ,
Un kaſ neneeka mahziſiſ;
Zapeh; ſchee behrni ſohlaſ:
„Mehſ dſiſſimeeſ, ka ſwehtiga
Mumſ paliktu ſchi weetina
Uſ wiſſu muhſu muhſchu.“

7.

Nu, miſlu ſkohlaſ ehzinu
Pateſ, Deewin, ſarga, glabba
Kà behrnu pirmu baſnižu
To uſturri! lai labba
Un taiſna kunga ſchehligſ prahtſ,
Kaſ zehliſ to, irr gohdinahtſ
No mumſ un behrnu behrneem.

* * *

ſkohlaſ = dſeefma.

Meld. Gahſ manna ſirdſ ar ſieigſchan.

1.

Ur behrnu baſim ſawa
Scheit atſkann, Zew tawa.
Uſ Zew mehſ miſli raugam,
Zew tizzameeſ, kà draugam.

2.

Urr behrniſch biſiſ eſſi,
Pateſ muhſu naſtaſ neſſi;

Tu muhsu wajasfibu
Mums dohf' ar schehlafibu.

3.

Lew behrni patihkami
No firde Lew klausidami;
Teem sohli debbes mahjas,
Lai Lawa walsti krahjabs.

4.

Vrecksch tawa waiga strahdaht
Zir gohds; Tu mahzi gahdaht
Par dwehselites laimi
Un wairoht Deewa saili.

5.

Ceksch Lawahm swehtahm pehdahm
Nu staigafim bes behdahm;
Zo, dsihdami tahs, kluhsim
Kur muhschani swehti buhsim.

* * *

Skohlas wakkara = dseefma.

Meld. Nu gulleht meegu gahrdu.

1.

Prahts, Debbes Tehws, Lew gohdabs
Pirms meesa duffcht dohdabs,
Al klausli luhgschannu.
Tu paligs esli bijis,
Tu wissu padarrijis,
Kas swehtijabs us labbumu.

2.

Tu prahtu apstaidrojis,
Tu firdi aplainojis —
Ar swehtahm mahzibahm,
Lai tahs mums paleek sinnâ,
Kad beidsahs dshiwibina
Schâ nakst; eemigsim ar tahm.

3.

Al stahwi, Tehws, mums klastu,
Al lohzi fird' un prahtu,
Zo wissur apdohmaht,
Zaur ko meh's Lawi buhsim,
Un tannî walsti kluhsim,
Kur tilsim Lawam Swehtam klast.

4.

Winsch isdelbejis grehkus,
Dohs meegâ jaunus spehkus,
Ka, ristâ zeldamees,
Ar precku warram sirahdaht,
Par dwehselitehm gahdaht,
Kas tewim-peederr, swehtajs Deewâ!

5.

Pee Jesus firde, kas manna,
Kad launajs schirt no ganna
Tahs awis gribbetu,
Lai pahrgullam nu kohschi;
Zur allasch buhsim drohschi
Ar sawu mant' un dshiwibu.

R. Hugenberger.

Teefas fluddinaschanas.

Tas, kam diwi bruhni sirgi buhtu subbuschi, kurvi
precksch kahdahm deenahm Nowonecku Pablaku mahju
plawâ pecklihduschi, teek usajinahts, tshetru ned-
delu starpâ, ar labbahm parahdischanas = sishmehm,
ka tee sirgi winnam peederr, pee schih's pagasta tee-
fas peeteiktees, un prett barroschanas = un fluddina-
schanas = atlibdinaschannu sawus sirgus prettim nemt;
zittadi schohs sirgus pagasta lahdei par labbu wai-
ralsfohlitajam uhtrupé pahrdohs. Elleijas pagasta
teefa, 29tâ Oktober 1838. I

Jahne Niemeyer, peefschetais.

(Nr. 105.) Pipp, pagasta teefas srihweris.

* * *

No Aurenmuishas pagasta teefas tohp Johann
Zedowitz, kam Kalnamuishas Skuju uhdens = subma-
las peederr, usajinahts, sawas leetas, ko tas tam
Auzmuishas pagasta lohjeklim Jahn Rosenberg kihlâ
eelizzis, 2 mehneschu starpâ, no appakschrafsitas
deenâ, isnemt, zittadi pehz schi termina schih's lee-
tas Jahnim Rosenberg par labbu pahrdohs. Auren-
muishas pagasta teefa, 26tâ Oktober 1838. I

† † † F. Waldowsky, peefschetais.

(Nr. 404.) F. F. Karause, pagasta teefas srihweris.

* * *

Krohna Digganawes pagasta teefa zaur scho fin-
namu darra, ka tur trish sirgi tahdeem laudim, kam
ne warr labbi tizzeht, atnemti. Talabb schi pagasta

teefa tohs, kam schee firgi peederetu usazina, 3 neddelu starpâ, ar labbahm parahdischanas sibmehm, ka schee firgi winneem peederr, scheid peeteiktees un sawus firgus prettim nemt, zittadi schohs firgus wairaksohlitajam uhtrupè pahrdohs. Digganawè, 29tâ Oktober 1838.

††† Muzzenek Ehrmann, peefehdetais.
(Nr. 175.) F. Sabatis, pagasta teefas srihweris.

Krohna Wirzawas pagasta teefa zaur scho sinnamu darra, ka zettortdeen tai 17tâ Nowember f. g. pulstien 10 preeksh pufsbreenas, Masas Smehtes meschafarga Lumme mahjâs lohpi, mahjuleetas, wihrischku drehbes, gultu=drahnas un 6 bischu=strohpi wairaksohlitajam uhtrupè tiks pahrdohi. Krohna Wirzawas pagasta teefa, 8tâ Nowember 1838.

(Nr. 517.) ††† Ullmann, pagasta wezzafais.
F. Henko, pagasta teefas srihweris.

Tam kam behrs firgè buhtu, subdis kas preeksh labbahm deenahm Leelâ Berkenè peeklibis, teek usazinahts, tschetru neddelu starpâ ar labbahm parahdischanahm, ka tas firgè winnam peederr, pee schihs pagasta teefas peeteiktees un prett

barroschanas un fluddinaschanas atlibofinaschanu sawu firgu prettim nemt; zittadi to firgu pagasta labdei par labbu wairaksohlitajam uhtrupè pahrdohs.

Leelas Berkenes pagasta teefa, 2trâ Nowbr. 1838. 3
(Nr. 69.) ††† Samuel Weinberg, pagasta wezz.
F. Bluhmann, pagasta teefas srihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Kahrle Illmann eeksch Wolgutes muischas Langaru mahjahm, melle kalleja weetu woi pee muischas weetas, jeb pee krohga, jeb eeksch mahju weetas. Klastaku sinnu warr dabbuht pee Ehrzogu muischas srihwerera Boehm kunga.

Zerkstes muischas Lahtschu krohgu warr no 12ta Juhui 1839 us arrenti dabbuht; kam patiftu scho krohgu us arrenti nemt, tai 1mâ Dezember f. g. pee Zerkstes pagasta teefas peeteizabè, kur arri klastakas sinnas katru deenu warr dabbuht. Zerkste, 29tâ Oktober 1838.

Wissulabbakas alminu ohgles warr par lehtu mafju dabbuht pee Jahu. Indr. Schwoßmann, Zelgawâ. 2

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Nihgâ tami 7tâ Nowember 1838.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 57 kop. papihru naudas gelbeja	1	—	1 pohds kannepu	—	90
5 — papihru naudas	1	40	1 — linnu labbakas surtes — —	2	—
1 jauns dahlberis	1	32	1 — sifstakas surtes — —	1	80
1 puhrs rubsu	1	40	1 — tabaka	—	65
1 — kweeschu	3	—	1 — dselses	—	75
1 — meeschu	1	5	1 — sweesta	2	40
1 — meeschu = putrainu — —	1	50	1 muzza filku, preeschu muzzâ — —	8	50
1 — ausu	—	60	1 — wihlschnu muzzâ — —	9	—
1 — kweeschu = miltu	4	—	1 — sarkanas sables	6	—
1 — bihdeletu rubsu = miltu — —	2	—	1 — rupjas leddainas sables — —	5	—
1 — rupju rubsu = miltu — —	1	35	1 — rupjas baltas sables — —	4	75
1 — sirnu	1	50	1 — smalkas sables	4	50
1 — linnu = sehklas	3	—	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ mafsa.	—	—
1 — kannepu = sehklas	1	50			
1 — kimmenu	5	—			

W r i h w d r i e k e h t .

No juhrmallas-gubernementu angstias waldischanas pusses: Hofraht von Braunschweig, graham. pabrluhfotais.